

להקדשתו, אלא ירצה שבמידה מסוימת יתיחס "שם מקדיש הקרבן" אליו, ואז הבהמות תהיינה פסולות מלהקריבן כקרבנות ציבור על המזבח [חזון איש]

קא משמע לן, השמיענו התנא שאין חוששין לכך, אלא סומכים עליו שימסרנו לציבור בלא כל התייחסות אליו כמקדיש.

ועתה הגמרא מבארת מדוע משנתנו לא הזכירה שאחד בניסן הוא ראש השנה לתרומת שקלים:

ותנא דידן, ששנה את משנתנו, לא הזכיר שראש חודש ניסן הוא ראש השנה לשקלים, כיון דקתני, ששינונו בכרייתא: אם הביא קרבן ציבור מן השקלים הישנים, יצא — לא פסיקא ליה מילתא!

כיון שאין זה דין החלטי שחייבים להביא את קרבנות הציבור מתרומת השקלים של השנה החדשה, אלא יוצאים ידי חובה גם בהבאתם משקלי השנה הקודמת, ואין זה אלא דין לכתחילה, לכן התנא לא החשיבו בין יתר דיני ראשי השנים.

והגמרא מבארת את המשך דברי הכרייתא:

שינונו בכרייתא: באחד בניסן ראש השנה לחדשים. ויש אומרים אף לשכירות בתים.

תנו רבנן ברייתא המבארת דין זה:

המשכיר בית להכירו, ואמר לו: "הריני משכיר לך בית זה לשנה" — מונה שנים עשר חודש מיום ליום, והשוכר דר שם כל אותו הזמן.

ואם אמר לו: "הריני משכיר לך בית זה

קרבת צבור הבאין באחד בניסן — מצוה להביא מן החדש. ואם הביא מן הישן — יצא, אלא שחוסר מצוה.

וממשיכה הכרייתא: ויחיד שהתנדב בהמות משלו, והקדישם לשם קרבנות הציבור — כשרין הקרבנות הללו להקרב כקרבנות ציבור.

ובלבד, בתנאי שימסרם לציבור בשעה שמקדישם לקרבנות ציבור!

ומקשינן: פשיטא, פשוט הוא שיחיד שהקדיש בהמותיו לקרבן ציבור שיהיו שלהם, הרי הם כשרים! ומדוע טרח התנא להשמיענו דבר פשוט כל כך?!

ולכאורה יש חידוש גדול מאד בכך שיחיד יכול להקדיש קרבן ציבור, שהרי קרבן זה לא נקנה מהשקלים שתרמו כלל ישראל, וכיצד הוא ייחשב כקרבן הציבור, בשעה שהוא הוקדש על ידי אדם יחיד, מרכושו הפרטי?!

וביאור הדברים [עפ"י החזו"א או"ח קכו לג], שאותו יחיד מקדיש את הקרבן כאילו הוא מזכה אותו לציבור, ומקדישו עבור הציבור.

והיינו, ששמו של הקרבן כקרבן ציבור, מתייחס לציבור, כאילו הציבור הקדישו אותו, ולכן אין צורך לקנותו מהשקלים של הציבור, ודבר זה פשוט הוא.

ומתצינן: מהו דתימא, שמא הייתי אומר, ליחוש, שיש לחשוש שמא:

אותו היחיד שמקדיש את קרבן הציבור לא ימסרם לציבור יפה יפה בלב שלם, כאילו הם הקדישוהו, ואין לו שום שייכות עצמית

שבברייתא: מדוע לדעתם ראש השנה לשכירות בתים הוא בניסן? ואימא, אמור שהוא בתשרי! ואם שכר בית באחד באלול, אזי באחד בתשרי עלתה לו שנה!

ומתריצין: סתם כי אנר איניש ביתא, כאשר אדם שוכר בית סמוך לתשרי, הרי מן הסתם, לכולהו ימות הגשמים אנר. לכל ימות הגשמים בדעתו לשכור, ולא לחודש אחד בלבד. כי אינו רוצה להחליף דירתו בימות הגשמים

ומדברי התנא שבתחילת הברייתא, שלא הזכיר שאחד בניסן הוא ראש השנה לשכירות בתים, משמע שסובר כי אין אחד בניסן ראש השנה לשכירות בתים. וכן נראה מדברי משנתנו שלא הזכירה דין זה.

והגמרא מבארת את טעמם:

ותנא קמא דברייתא, ותנא דידן, ששנה את משנתנו, הם סוברים שבניסן נמי מישכח שכחי קיטרי. שגם בניסן שכיחים עננים וגשמים. ולכן אין אדם שוכר את דירתו באחד באדר לשלושים יום בלבד, עד אחד בניסן. (194)

לשנה זו" – אפילו אם לא עמד שם השוכר אלא באחד באדר, בכל זאת כיון שהגיע יום אחד בניסן, אזי עלתה לו [הסתיימה לו לשוכר] השנה, וכלתה שכירותו. (191)

ומשמע מדברי הברייתא שדוקא אם השוכר עמד שם לפחות באחד באדר, עלתה לו שנה, אבל אם עמד שם מאוחר יותר, בתוך אדר, לא עלתה לו שנה.

והגמרא מבארת את טעם הדבר:

ואפילו למאן דאמר יום אחד בסוף השנה חשוב כשנה, (192) בכל זאת לענין שכירות אין אומרים שכלתה שכירותו, אלא אם כן דר שם שלשים יום:

כי שאני הכא, שונה הוא הדין של שכירות בתים, דלא טרח איניש למיגר ביתא לבציר מתלתין יומין. שאין אדם טורח ושוכר דירה על מנת לגור בה פחות משלושים יום. ולכן אף על פי שבשעת השכירות קבעו ביניהם לשנה זו, ברור שלא התכוונו שהשכירות תסתיים באחד בניסן. אלא השוכר יכול לגור שם י"ב חודש מיום ליום. (193)

ומקשינן על שיטת "יש אומרים"

193. ריטב"א. והקשה הריטב"א: אם כן, מדוע אמר "לשנה זו" ולא אמר שנה סתם? ותירץ: אילו היה אומר שנה סתם, היה יכול המשכיר לדחות את השוכר ולומר לו שיתן לו את הבית לאחר זמן. ומאותו הזמן יתחיל למנות 12 חודש, לכן אמר "לשנה זו" – כדי שיתחיל לגור בבית מיד.

194. ר"ח. וכתבו הרשב"א והריטב"א, מאחר שלדעת תנא קמא אין אחד בניסן ראש השנה

191. ואין אומרים הדמים מודיעין, דהיינו שאף על פי שנתן לו בדמי שכירותו דמים שראוי לשכור בהם לשנה שלימה, אין מכך ראייה שלא התכוין לשכור ליום אחד בלבד. התוספות [והיינו משום שאנו אומרים שתוספת המעות היא לשם פיקדון או מתנה. תוספות הרא"ש]. ובמסכת בבא בתרא [עז ב] נחלקו חכמים ורבי יהודה בן בתירא אם הדמים מודיעין. וסוגייתנו כחכמים. ערוך לנר. ועיין שם.

192. זו שיטת רבי מאיר להלן י א.

אמר תירץ רב יוסף:

לעולם משנתנו — לדברי רבי היא.

רבי הוא זה אשר שנה את תחילת משנתנו
[ולא רבי שמעון, ואף לא רבי מאיר].

ונסיב לה — אליבא דתנאי, ושנה את דבריו
על פי דברי שני תנאים:

בענין רגלים — סבר לה כרבי שמעון.

ואילו במעשר בהמה — סבר לה כרבי
מאיר.

ואחר כך הביא רבי את דברי רבי אלעזר
ורבי שמעון שחולקים עליו, וסוברים שאחד
בתשרי הוא ראש השנה למעשר בהמה.

אלא שלפי זה יש להקשות מדוע שנינו
בתחילת המשנה "ארבעה ראשי שנים הן".
והרי כשנחשב את מנין ראשי השנים
שהוזכרו במשנה נמצא שהם חמשה:

א. באחד בניסן — למלכים.

ב. בט"ו בניסן [שהוא הרגל שבניסן] —
לרגלים.

ג. באחד באלול — למעשר בהמה.

ד. באחד בתשרי — לשנים.

ה. באחד בשבט [לבית שמאי] או בט"ו
בשבט [לבית הלל] — לאילן.

נמצא שתחילת המשנה ["ארבעה ראשי

שנינו במשנה: באחד באלול ראש השנה
למעשר בהמה. שאין מצרפים את הבהמות
שנולדו לפני אחד באלול להתעשר יחד עם
הבהמות שנולדו אחר אחד באלול.

והוינן בה: מני? מי שנה את דברי המשנה?

ומשנינן: רבי מאיר היא.

דתנן [בבכורות נז ב]: רבי מאיר אומר:
באחד באלול — ראש השנה למעשר בהמה.

ושוב הוינן בה: בתחילת המשנה שנינו
באחד בניסן ראש השנה [למלכים] ולרגלים,
שהנודר קרבן, משעברו שלשת הרגלים
כסדרן, וחג המצות תחילה [ולא הביא את
קרבנו], הרי הוא עובר בכל תאחר.

מני — מי שנה זאת?

ומשנינן: רבי שמעון היא! כמו שהגמרא
אמרה לעיל, שדעת רבי שמעון שאין עוברים
בכל תאחר אלא לאחר שלש רגלים כסדרן.

ומעתה יש להקשות: אימא סיפא אומר לך
את סוף דברי המשנה:

רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים: באחד
בתשרי ראש השנה למעשר בהמה!

ומאחר שהוכחנו לעיל שרבי שמעון שנה את
תחילת המשנה ["ולרגלים"], ורבי מאיר שנה
את המשך המשנה [באחד באלול ראש
השנה למעשר בהמה], אם כן קשה:

רישא וסיפא של משנתנו לדברי רבי שמעון
היא, ואילו מציעתא לדברי רבי מאיר
היא!! ואיך יתכן דבר כזה?

שנים הן"] סותרת להמשך המשנה [שנמנו חמשה ראשי שנים].

אי הכי, קשה: וכי רק ארבעה ראשי שנים יש?!

ואילו היינו אומרים שרבי שמעון שנה את תחילת המשנה "ולרגלים", ורבי מאיר שנה את ההמשך "באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה", הרי אז יכלנו ליישב את דברי המשנה, ולומר שלדעת כל אחד מן התנאים יש ארבעה ראשי שנים בלבד. כדלהלן:

והלא חמשה הוו!

לדעת רבי שמעון:

[א] אחד בניסן — למלכים. [ב] ט"ו ניסן — לרגלים. [ג] א' אלול — למעשר בהמה. [ד] א' תשרי — לשנים וכו'. [ה] ט"ו בשבט — לאילן.

א. אחד בניסן, למלכים. ב. ט"ו בניסן, לרגלים. ג. אחד בתשרי, למעשר בהמה, ולשנים. ד. ט"ו בשבט לאילן.

אמר תירץ רבא: כך הם דברי רבי:

אני, רבי, סובר שיש חמשה ראשי שנים, אך אין הכל מודים לי בזה. אבל, לפחות ארבעה ראשי שנים יש — לדברי הכל:

אבל אחד באלול אינו ראש השנה לדעת רבי שמעון.

לרבי מאיר, על אף שהוא סובר שבאחד באלול ראש השנה למעשר בהמה, בכל זאת יש רק ארבעה ראשי שנים. כי דל, הוצא את ט"ו בניסן, שאינו ראש השנה לרגלים. שהרי לדעתו של רבי מאיר, המאחר מלהביא את נדרו רגל אחד בלבד עובר כבר בבל תאחר.

ולדעת רבי מאיר:

וכן לרבי שמעון על אף שהוא סובר שט"ו בניסן הוא ראש השנה לרגלים, בכל זאת יש רק ארבעה ראשי שנים. כי דל, הוצא את א' אלול שאינו ראש השנה למעשר בהמה, אלא אחד בתשרי.

א. אחד בניסן, למלכים. ב. אחד באלול, למעשר בהמה. ג. אחד בתשרי, לשנים וכו'. ד. ט"ו בשבט, לאילן.

אבל ט"ו בניסן אינו ראש השנה לרגלים לדעת רבי מאיר. שהרי לדעתו הנודר קרבן, משעבר עליו רגל אחד ולא הביאו, מיד עובר בבל תאחר.

רב נחמן בר יצחק אמר תירוצו אחר:

אך, מאחר שאמרנו שרבי שנה את משנתנו, והוא הרי סובר שט"ו בניסן ראש השנה לרגלים [כדעת רבי שמעון], ואחד באלול ראש השנה למעשר בהמה [כדעת רבי מאיר].

כך אמר רבי: ארבעה חדשים הן, ובהן יש כמה ראשי שנים.

כי אף על פי שבניסן יש שני ראשי שנים

מיום ליום.

בניסן יורדים גשמים, ואין סיבה לומר שהוא ראש השנה ולא תשרי, הלכך הולכים אחר לשון

אבל הר"ן כתב, מאחר שלדעת תנא קמא גם

“ארבעה לדברי הכל”, תיקשי, אם כן ליתני ששה.

שהיה ראוי לשנות ששה ראשי שנים: הארבעה השנויים במשנתנו, וששה עשר בניסן, וששה בסיון, שהוזכרו בברייתא.

ולרב נחמן בר יצחק שהסביר שהמשנה אמרה ארבעה חדשים שבהם כמה ראשי שנים, אמנם מוכן שששה עשר בניסן אינו ראוי למנין בפני עצמו [שהרי ניסן נמנה במשנתנו], אבל, עדיין תיקשי, ליתני חמשה! שהיה ראוי לו לשנות חמשה ראשי שנים: הארבעה שבמשנתנו וששה בסיון, שהרי סיון לא נשנה במשנתנו?!

ומדוע שנינו ארבעה ראשי שנים בלבד?

אמר רב פפא תירוץ:

כי קא חשיב התנא במשנתנו — רק מידי דחייל מאורתא, רק את ראשי השנים

[באחד בניסן למלכים. בט"ו בניסן לרגלים], בכל זאת התנא מונה אותם כאחד, מפני ששניהם בחודש אחד.

מיתבי קושיה על רבא ורב נחמן בר יצחק, המסבירים את דברי משנתנו שמנתה ארבעה ראשי שנים בלבד:

הרי שנינו בברייתא: ששה עשר בניסן — ראש השנה לעומר. שהבאת קרבן העומר בט"ז ניסן, מתירה לאכול מהתבואה החדשה מכאן ואילך. (195)

ששה בסיון שהוא חג השבועות — ראש השנה לשתי הלחם. שהבאת שתי הלחם מתירה להביא מנחות מן התבואה החדשה, (196) ונתחדשה השנה לענין זה. (197)

ומכאן קשה על רבא ועל רב נחמן בר יצחק, המסבירים את משנתנו:

לרבא, שהסביר את המשנה, שאמרה

196. בחג השבועות מקריבים את שתי הלחם. שנאמר [ויקרא כג טז — יז]: “והקרבתם מנחה חדשה לה’, ממושבתיכם תביאו לחם תנופה שתיים”. וגו’. ופירש רש"י: “מנחה חדשה” — היא המנחה הראשונה שהובאה מן החדש. [ואם תאמר: הרי קרבה מנחת העומר בט"ז ניסן! מנחת העומר אינה כשאר מנחות, שהיא באה מן השעורים ולא מן החיטים].

וכשם שהעומר מתיר לאכול מן התבואה החדשה של חולין בגבולין, כך שתי הלחם מתירים להקריב מנחות מן התבואה החדשה במקדש.

197. ולשון הברייתא “ראש השנה לשתי הלחם”, לאו דוקא הוא, וכוונת הברייתא שהוא

בני אדם, ולפי לשון בני אדם ראש השנה הוא תשרי.

195. אסור לאכול מן התבואה החדשה [שגדלה באותה שנה] עד שיקריבו את העומר בט"ז ניסן. שנאמר [ויקרא כג יד]: “ולחם וקלי וקרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאכם את קרבן אלהיכם”.

העומר הוא עשירית האיפה [רש"י ויקרא כג יז] והיה בא מן השעורים [מנחות סח. רמב"ם תמידין ז יא] ודיניו מבוארים בויקרא כג פסוקים ט — יג.

ולשון הברייתא “ראש השנה לעומר” לאו דוקא הוא, וכוונת הברייתא שהוא ראש השנה לענין ההיתר שהעומר מתיר לאכול מן התבואה החדשה. ריטב"א בהסבר דברי רש"י.

ידי הרגלים, מפני שברגלים חייב האדם להביא את קרבנותיו. (199)

ואין מקריבים קרבנות אלא ביום, אחרי שקרב התמיד של שחר.

ולפיכך, הבינה הגמרא שדין כל תאחר נקבע רק החל מהבוקר של יום ט"ו בניסן, ולא בלילה. (200)

ואם נדר בלילה הראשון של פסח, עובר בכל תאחר מיד כשעבר חג הסוכות. והרי זה כאילו עברו עליו שלשה רגלים שלמים. (201)

ומכאן קשה על דברי רב פפא, שאמר דברים שאינם חלים מבערב לא נשנו במשנה:

והרי רגלים, דלא חיילי מאורתא, שאין ראש השנה שלהם ביחס לבל תאחר חל מבערב, ובכל זאת קחשיב התנא לראש השנה שלהם במשנתנו! (202)

שמתחילים בתחילת הלילה, מיד משקדש היום.

אבל מידי דלא חייל מאורתא — לא קא חשיב.

דברים שאינם חלים מבערב כגון, כמו ט"ז ניסן, שלא נתחדשה השנה להתיר לאכול מן החדש מבערב, אלא רק למחרת, כאשר קרב העומר.

וכן בשישה בסיון, שלא הותר מיד להקריב מן החדש אלא עד למחרת, כאשר הקריבו את שתי הלחם. (198)

את אלו לא שנה התנא במשנתנו.

הגמרא מנסה לדחות את דברי רב פפא, ולהוכיח שדין ט"ו בניסן שהוזכר במשנתנו אינו חל מבערב:

הגמרא מבינה שאיסור כל תאחר נקבע על

203]. ולכן הגמרא הבינה, שמאחר שכשעולה לירושלים אין בידו להקריב את הקרבנות בלילה אלא ביום, הרי אין חיוב כל תאחר חל אלא ביום.

200. ולמאן דאמר נדרים ונדבות אינם קריבין ביום טוב, חיוב כל תאחר חל ביום הראשון של חול המועד שאז אפשר להקריבם. תוספות.

201. כך משמע מכלל מה שביארו התוספות לדעת רש"י במסקנת הגמרא [בסוף ד"ה והרי].

202. הקשו הראשונים: אמנם לענין קרבנות אין כל תאחר חל בלילה, מפני שאי אפשר להקריבם אז. אבל מכל מקום לענין דמים וערכין וצדקות ומעשרות ראש השנה שלהם חל מבערב [שהרי אין הם תלויים בהקרכת התמיד], ואם כן, יש

ראש השנה להיתר, ששתי הלחם מתירים להקריב מן התבואה החדשה. ריטב"א בהסבר דברי רש"י.

198. שאין העומר ושתי הלחם קריבין אלא ביום. ריטב"א.

199. חידושי הר"ן. והוסיף וביאר שהגמרא הבינה שחל על האדם חיוב להקריב את קרבנותיו ברגל הראשון. ואחר כך חוזר וחל עליו חיוב ברגל השני. ואחר כך חוזר וחל עליו חיוב ברגל השלישי. ואם לא שילם את חיובו בשלשת הרגלים הללו הרי זה עובר בכל תאחר. ומדברי הר"ח בתירון הגמרא, נראה שהגמרא הבינה שאיסור כל תאחר הוא תלוי ברגלים משום שאז האדם עולה לירושלים, ובידו להקריב את קרבנותיו שם. [ראה להלן הערה

שנאמר [ויקרא כה, ט י] בענין היובל: "ביום הכיפורים תעבירו שופר בכל ארצכם וקדשתם את שנת החמישים שנה".

ואף על פי כן קחשיב, החשיבם התנא את ראש השנה ליובלות בין ראשי השנים! (205)

ומתצינן: משנתנו, כדעת רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה היא. דאמר [לקמן ח ב]: כבר מראש השנה חייל דין יובל, ואין הוא תלוי בתקיעת השופר ביום הכיפורים.

הלכך דיני היובל חלים כבר בתחילת ליל ראש השנה.

רב שישא בריה דרב אידי אמר טעם אחר, מדוע לא הוזכרו במשנתנו ששה עשר בניסן וששה בסיון:

כי קא חשיב — מידי דלא תלי במעשה.

ומתצינן: ליל ט"ו בניסן הוא ראש השנה לרגלים ולא הבוקר. ואף על פי שאי אפשר להקריב קרבנות בלילה, בכל זאת אם נדר לפני הרגל, הרי לאיתויי — מעיקרא מיחייב וקאי! הרי הוא מחוייב ועומד להביא ולהקריב את קרבנותיו כבר בערב יום טוב. (203)

ולכן אם נדר בליל הפסח, אינו עובר בכל תאחר אחרי סוכות, שהרי לא עברו עליו שלשה רגלים שלמים. (204)

והגמרא מנסה לדחות את דברי רב פפא, ולהוכיח שהתנא שנה במשנתנו ראשי שנים על אף שאינם חלים מבערב:

ומקשינן: והרי יובלות, ששינונו במשנה באחד בתשרי ראש השנה ליובלות, דלא חיילי מאורתא, שאין דיני היובלות חלים מבערב, אלא כאשר תוקעים בשופר ביום הכיפורים.

כוונתו שמשניכנס ליל הרגל השלישי הרי הוא עובר בכל תאחר, אלא כוונתו על הרגל הראשון. שאם נדר לפני רגל, אזי משעברו ג' רגלים עובר. אבל אם נדר בלילה, הרי זה כאילו לא עבר עליו ג' רגלים שלמים, ואין הרגל הראשון עולה למנין בל תאחר. תוספות. ועיין שפת אמת].

והר"ח כתב, שאמנם הקרבת הקרבן אינה יכולה להעשות אלא ביום, אבל העלאת הקרבן למקדש יכולה להיות גם בלילה על מנת להקריבו ביום. ולכן אם עלה לירושלים לרגל, ולא הביא קרבנותיו עמו, התחייב בכל תאחר. [וראה לעיל הערה 199].

204. תוספות בהסבר דברי רש"י.

205. קשה: הרי שינונו במשנה שבאחד בתשרי

לפרש את משנתנו שאחד בניסן הוא ראש השנה לרגלים מבערב לענין הדברים הללו! ותירץ הריטב"א: המקשן הבין שהמשנה שאמרה "ולרגלים" סתם, כוללת גם את הקרבנות [ואמנם אפשר היה לתרץ שהמשנה נקטה את הרגלים בגלל שאר הדברים ולא בגלל הקרבנות. אך הגמרא תירצה תירוץ טוב יותר, שכולל גם את הקרבנות]. ועיין רשב"א וחידושי הר"ן.

203. כך פירש רש"י. ומשמע שהבין בשאלת הגמרא כפי שכתב הר"ן [הערה 199], שהגמרא נקטה בשאלה שאין חיוב להקריב את הקרבנות עד הרגל, והגמרא ענתה שהחיוב חל כבר קודם לכן.

[ומה שכתב רש"י "מאורתא חייל" — אין

התנא החשיב במשנתנו רק את מנין ראשי השנים שדיניהם חלים ללא עשיית מעשה.

אבל **מירי דתלי במעשה**, שנה שאינה מתחילה אלא על ידי מעשה, כגון: התרת התבואה החדשה לאכילה או לקרבן, שאינן מותרות אלא על ידי הקרבת העומר (206) ושתי הלחם, את זה התנא **לא קא חשיב**.

ולכן לא הוזכרו ט"ז בניסן וששה בסיון במשנתנו.

וגם כאן הגמרא הבינה שאיסור כל תאחר נקבע בזמן שאדם יכל להקריב קרבן ולא הקריבו. ולפיכך שלשת הרגלים לגבי כל תאחר מתחילים רק בבוקר של יום ט"ו בניסן, אחרי שהקריבו את התמיד, שאז האדם יכול להקריב את נדריו. אבל לפני הקרבת התמיד אסור להקריב קרבנות אחרים.

ולכן מקשינן: והרי ראש השנה לרגלים גם הוא **מירי דתלי במעשה**, שאין שנתו מתחילה עד שיעשו מעשה של הקרבת התמיד. ובכל זאת **קא חשיב** החשיבו התנא במנין ראשי השנים!

ומכאן שהתנא הביא במשנתנו גם את ראשי השנים שחלים על ידי מעשה!

ומתצינן: **בל תאחר** אינו תלוי בהקרבת התמיד, אלא הוא **ממילא חייל**. מאליו הוא חל משקדש היום

וכמו שהגמרא אמרה לעיל, שאף על פי שאין הלילה ראוי להקרבת הקרבן, מכל מקום האדם התחייב להביא את קרבנותיו כבר לפני הרגל. (207)

ומקשינן: **והרי יובלות**, שאין הם מתחילים א-ח אלא על ידי מעשה של תקיעת השופר, ואף על פי כן נשנו במשנה!

נמנים במשנתנו]. וכעין זה תירץ הריטב"א. [ועיין עוד תירוץ נוסף ברשב"א ובחידושי הר"ן. ועיין להלן ח ב תוספות ד"ה בעשרה בתשרי. וטורי אבן שם].

206. הקשה טורי אבן: הרי בזמן הזה התבואה החדשה מותרת בעיצומו של יום [ט"ז ניסן] שלא על ידי מעשה.

ובמנחות סח א נחלקו תנאים אם יום ט"ז ניסן עצמו מותר באכילת החדש משהאיר היום, או שכולו אסור עד הערב. ומכל מקום לדעת הכל החדש מותר שלא על ידי מעשה. עיין שם שהאריך בזה.

207. ראה בהסבר תירוץ הגמרא לעיל [הערה 203].

ראש השנה ליובלות, ואילו לפי הבנת הגמרא כאן יוצא שעשרה בתשרי הוא ראש השנה ליובלות! אלא בהכרח (גם בלא חידושו של רב פפא) צריך לומר שמשנתנו כדעת רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה, הסובר שהיובל מתחיל בא' בתשרי [וכפי שהגמרא אכן מתרצת לדעת רב פפא]. ואם כן מדוע הגמרא הקשתה מכאן על רב פפא? [תוספות והראשונים].

ותירץ הרשב"א: לולי דברי רב פפא, היה אפשר לתרץ שמשנתנו התכוונה לומר ארבעה ראשי שנים יש, שהן בארבעה ראשי חדשים, ובאותם ארבעה חדשים יש גם ראשי שנים אחרים [כעין דברי רב נחמן בר יצחק, שתירץ לעיל "ארבעה חדשים ובהם כמה ראשי שנים", אלא שלדבריו משנתנו מונה את ראשי השנים שאינם בראש חודש, ואנו יכלנו לומר שאין הם